

01

Najděte to správné místo

Zní to banálně, ale najít ten správný prostor pro zahradu ve městě může být oříšek. Možností je sice dost (vnitroblok, nevyužitý městský pozemek, prostor školy, brownfield...), ale to i nároků, které by mělo místo plnit. Hledejte prostor dobře a rychle dostupný, se zdrojem vody, myslíte na umístění pozemku ve vztahu ke světovým stranám a na jeho zastínění (většina zeleniny a bylinky potřebují i slunce). Největší výhodou do začátku je pozemek se vstřícným majitelem, který pro vás bude partnerem.

02

Ve třech se to lépe sází

Bez partáků to v zahradě nepůjde. Prvotní nadšení je základ, ale sami všechno zvládnete jen na začátku. Ideál je parta alespoň 3 lidí – největší „držáci“ jsou obvykle ti, kteří bydlí, co byste okurkou dohodili. Podívejte se po okolí, zkuste rozhodit dotazníky, zeptat se na sociálních sítích nebo oslovit Kokoza, pomůžeme vám. Nejlepší bude, když zahradu začnete plánovat už společně, lidé mnohem raději budují zahradu, která je „jejich“.

03

Zapustíte kořínky spolupráce

Zahrad kvapem přibývá a rady, úspěchy i starosti zkušenějších komunitních zahradníků pro vás mají v prvních měsících a letech cenu zlata. Dobré projekty přitahují dobré lidi, takže je třeba mít nejen na začátku oči otevřené a využít podpory lidí, úředníků i firem v okolí (ochotné sousedky, která se postará o marketing, místního zahradnictví, co dodá sazeničky či semínka nebo kavárny, které přijde vhod rekultivace místa).

04

Pozvěte sousedy

Komunitní zahrady jsou v první řadě báječnou a přirozenou možností k setkávání. Mnohé spíš než úroda salátů zaujmou sousedské a společenské akce. Uspořádejte tu grilovací podvečer, kde představíte koncept zahrady, oslavte svátek sousedů, festival Zažít město jinak nebo třeba Den dětí. Dejte sousedům prostor, aby v zahradě našli využití, které je zajímavé – a už jde o prostor pro děti, pravidelné swapy koláčů nebo společné cvičení jógy.

05

Není zahrady bez kompostu

Kompostér v zahradě je trojí výhra. Můžete tu nejsnáze likvidovat zbytky zeleně, dopřát ideální výživu vašim záhonům a v neposlední řadě tu shromažďovat i bioodpad z domácností zahradníků a ulevit tak směsným popelnicím. Věděli jste, že asi 40 % v nich tvoří právě kompostovatelný bioodpad? Obzvláště v období sucha pak oceníte kvalitní půdu s dostatečným podílem humusu. Kompost se hodí i do vyvýšených záhonů nebo truhlíků v bytech. Pro mnohé sousedy pak může být možnost ekologického odkládání slupek nebo ušetření poplatků za svoz komunálního odpadu dobrý argument, proč zahradu poblíž uvítat.

06

Učte se a hrajte si

Sezona je v plném proudu, partu zahradníků máte a společně grilování vám jde náramně, ale na záhoně vám zatím vyklíčila jenom řeřicha a palety k výrobě kompostéru čekají už dva měsíce ve sklepě? Pokud se vám nedaří udělat další krok, vypravte se pro jednou místo na pivo na workshop, kurz nebo do DIY dílny. Budete mít chuť si všechno „zatepla“ vyzkoušet a zahrada vám poroste před očima!

07

Jedno rajče není neúspěch

Většina komunitních zahradníků potvrdí, že o velkou úrodu (natož úplnou soběstačnost) tu nejde. Pěstování ve městě je v první řadě o setkávání, možnosti ušpinit si ruce od hlíny a na vlastní kůži vyzkoušet, jak skvělé je ze slupek a semínek vypěstovat nový kousek zeleniny, která skončí na vašem talíři. První sklizeň čítající kusy nebo gramy se tak rozhodně počítá. A znáte to, s jídlem roste chuť.

08

První krok k soběstačnosti

Jen těžko bude vaše zahrada spolehlivým zdrojem ovoce a zeleniny, který by nasýtil rodinu po celý rok. Ale – může být skvělým nástrojem, jak se o to postarat. Založte s ostatními pěstiteli skupinu komunitou podporovaného zemědělství (KPZ) a přísun ovoce a zeleniny zajistí spřízněný zemědělec z okolí. Můžete se také připojit k již fungujícím skupinám, které najdete na www.mapko.cz.

Komunitní zahrady mají spoustu výhod. Můžete v nich pěstovat vlastní zeleninu, odpočinout si od denního shonu s rukama v hlíně a hlavně se potkávat se sousedy tím nejlepším možným způsobem – společným budováním zelenějšího okolí. Jen v Praze za posledních 8 let vyrostlo už 45 takových zahrad! Mají spoustu podob – od pár vyvýšených záhonů ve vnitrobloku až po malé zelené parky. Jak na to, když chcete „zasadit“ tu svojí?

10

kokoza

kroků, jak zasadit komunitní zahradu

09

Spočítejte to

Nadšení je na začátku důležité, ale z něčeho je potřeba zaplatit prvotní investice, nájem pozemku nebo vybavení. I ti, kteří o provoz zahrady pečují, by měli za svou práci dostat odměnu. Členské příspěvky, sponzorské dary, obecní i státní granty a dotace nebo vlastní podnikání – to jsou různé možnosti, jak postavit zahradu finančně na nohy. Když zapojíte šikovné sousedy, můžete ušetřit na části vybavení, jako jsou záhony nebo zázemí.

10

Inspirujte ostatní

Pěstujete a kompostujete ve městě? Pište o tom. Mluvte o tom nahlas. Zaregistrujte svojí zahradu na www.mapko.cz. Uspořádejte v zahradě akci. I to je způsob, jak přilákat další zájemce a rozšířit počet zahrad a sousedských setkání, zvýšit objem lokální zeleniny i objem bioodpadu z města, který neskončí na skládce. A čím víc nás bude, tím lépe porostou zahrady další.

Náš tip: Už ve vás klíčí myšlenka na vlastní zahradu? Pak sáhněte po knížce **Pěstujeme ve městě**. Najdete tam vše, co potřebujete vědět, včetně shrnutí legislativy, tipů na vybavení zahrady, ale i péče o komunitu. Pro knížku i aktuální nabídku workshopů o městském pěstování mrkněte na www.kokoza.cz.

Přidejte se k nám

Děkujeme Magistrátu hlavního města Prahy za podporu!

